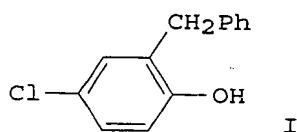


L20 ANSWER 105 OF 208 CAPLUS COPYRIGHT 2004 ACS on STN
AN 1983:401813 CAPLUS
DN 99:1813
TI Liquid disinfectants with detergent activity
IN Bezemek, Jiri; Sverdlik, Milan; Zenk, Viktor
PA Czech.
SO Czech., 3 pp.
CODEN: CZXXA9
DT Patent
LA Czech
FAN.CNT 1

	PATENT NO.	KIND	DATE	APPLICATION NO.	DATE
PI	CS 205795	B	19810529	CS 1979-5936	19790831
PRAI	CS 1979-5936		19790831		
GI					



AB Liquid disinfectants based on 2-benzyl-4-chlorophenol (I) [120-32-1] with detergent activity were prepared by mixing I with other components at specific ratios. Thus, in 30 parts H₂O, 0.35 parts Na C8 α -olefinosulfonate and 5 parts iso-PrOH [67-63-0] were dissolved. To that solution, 5 parts I were added under constant stirring. After I dissoln., 1.5 parts tert-BuOH [75-65-0], 16.75 parts Na salt of clupadonic acid iso-Pr ester sulfate, 0.9 parts C15-18 α -olefinosulfonate triethanolamine salt, and 0.5 parts anhydrous Na₂SO₃ were added. After dissoln. of the components, 40 parts H₂O were added. A disinfectant (100 weight parts) was obtained, with pH 7. The disinfectant is for animal farms.



ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

205795

(11)

(B1)

(51) Int. Cl.³
C 11 D 3/48

[22] Přihlášeno 31 08 79

[21] (PV 5936-79)

[45] Vydáno 30 12 82

(75)

Autor vynálezu

BEZEMEK JIŘÍ, TEPLICE, ŠVRDLÍK MILAN a ZENK VIKTOR, ÚSTÍ NAD LABEM

[54] Způsob přípravy tekutých dezinfekčních prostředků s detergenčním účinkem

Vynález se týká způsobu přípravy tekutých dezinfekčních prostředků s detergenčním účinkem na bázi 2-benzyl-4-chlorfenolu.

Dezinfekční přípravky, jejichž účinnou složkou je 2-benzyl-4-chlorfenol, jsou dobře známy. Samotná účinná složka je nerozpustná ve vodě, zásadním problémem je proto její převedení do systému ve vodě rozpustného. Dezinfekční prostředky připravené do roztoků v alkalickém prostředí jsou biocidně pomalu účinné, neboť působí až po neutralizaci fenolátu a přebytkové alkálie, tj. s časovým zpožděním 15 až 20 minut. Nadějnější je proto příprava dezinfekčních prostředků, obsahujících 2-benzyl-4-chlorfenol, ve formě neutrálních systémů, jehož složky umožňují svým synergickým účinkem snadnou a značnou rozpustnost 2-benzyl-4-chlorfenolu. Dosud byl popsán způsob přípravy dezinfekčního prostředku, založeného na synergickém systému 2-benzyl-4-chlorfenol — alfaolefinsulfonát sodný — alkohol, který tvoří homogenní stabilní vodorozpustné roztoky v oblasti pH 6 až 8 a vyznačuje se okamžitou biocidní účinností. Nevýhodou tohoto prostředku je jeho hořlavost (bod vzplanutí kolem 30 °C), která zásadně omezuje možnosti jeho aplikace. Pokusy připravit tento přípravek za použití malého množství alkoholu, popřípadě nahradit alkohol, alespoň částečně, jinou látkou dosud selhávaly. Pokud se podařilo vhodnou volbou postupu vzájemně rozpustit

složky, byl vzniklý roztok nestabilní a docházelo k zpětnému vysolení biocidní složky.

Nyní bylo nalezeno, že lze připravit tekuté dezinfekční prostředky s detergenčním účinkem, které si podržují výhody dosavadních preparátů a jsou navíc nehořlavé, snížením 2-benzyl-4-chlorfenolu s alfaolefinsulfonáty sodnými, alifatickými alkoholy, sodnými solemi alkylestersulfátů nenasycených mastných kyselin a sříditanem sodným za přítomnosti vody. Rozpuštění těchto látek je však poměrně obtížné a časově náročné (několik hodin až dní), vzniklé roztoky jsou někdy značně nestabilní. Tato skutečnost, s ohledem na povahu jednotlivých složek, nepřekvapí. S překvapením však bylo zjištěno, že velmi rychlého rozpuštění složek za vzniku stabilních roztoků lze dosáhnout postupem podle tohoto vynálezu. Způsob přípravy tekutých dezinfekčních prostředků s detergenčním účinkem podle tohoto vynálezu spočívá v tom, že se nejprve v 3 až 8 hm. dílech vody rozpustí za míchání 0,06 až 5,6 hm. dílu alfaolefinsulfonátů sodných o C_3 až C_{22} a 1,0 až 1,3 hm. dílu alifatických alkoholů o C_2 až C_4 , po rozpuštění alfaolefinsulfonátu sodného a alespoň 0,8 hm. dílu alifatických alkoholů se přidá v libovolném poměru 1 hm. díl 2-benzyl-4-chlorfenolu a 0,33 až 3,35 hm. dílu sodných solí alkylestersulfátů nenasycených mastných kyselin o C_3 až C_{21} a nakonec, po rozpuštění předchozích složek, se při-

dá 0,02 až 1,2 hm. dílu bezvodého siřičitanu sodného. Při postupu způsobem podle vynálezu je výhodné přidat do roztoku v časovém rozmezí po rozpuštění alkoholu a před přidáním siřičitanu sodného 0,18 až 1,2 hm. dílu trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_8 až C_{21} .

Postupuje-li se způsobem podle vynálezu, trvá rozpouštění 2-benzyl-4-chlorfenolu pouze asi 20 minut. Příčina spočívá v silných fyzikálních interakcích mezi molekulami složek, jejichž účinkem je prudké zvýšení iontové pohyblivosti, což bylo ověřováno konduktometriky. Pro dosažení popsané rychlosti rozpouštění a získání stabilních roztoků je nezbytné dodržet výše uvedený postup, podle něhož se v předepsaných množstvích v první fázi dává voda, tenzid (alfaolefinsulfonam) a alifatický alkohol, na to v druhé fázi účinná složka, synergent (sodná sůl alkylestersulfátů nenasyacených mastných kyselin), popřípadě zbytek alkoholické složky a konečně ve třetí fázi siřičitan sodný, popřípadě se ještě upraví koncentrace roztoku přidávkou vody. Přidáním trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové se zabrání zpětnému vysolování 2-benzyl-4-chlorfenolu.

Způsob podle vynálezu je efektivní způsob přípravy dezinfekčních prostředků s mohutnou a okamžitou účinností, které jsou navíc prakticky nehořlavé (bod vzplanutí kolem 80 °C). Blíže výklad postupu podle vynálezu, včetně mnohostranného použití dezinfekčních prostředků, je popsán v následujících příkladech.

Příklad 1

Ve 30 hm. dílech vody se rozpustí 0,35 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_8 , 5 hm. dílu isopropylalkoholu. Do takto připraveného roztoku se za stálého míchání, bez ohřevu předloží 5 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu. Po rozpuštění se postupně dává 1,5 hm. dílu terc. butanolu, 16,75 hm. dílu sodné soli isopropylestersulfátu kyseliny klupadonové, 0,9 hm. dílu trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_{15-18} , 0,5 hm. dílu siřičitanu sodného bezvodého. Po rozpuštění pevných látek se do vzniklého objemu směsi kapaliny přidá 40 hm. dílu vody. Získá se 100 hm. dílu dezinfekčního přípravku s detergentním účinkem, jehož pH činí 7, bod vzplanutí 86 °C. Přípravek je vhodný pro veterinární dezinfekci stájí, chlívů, drůbežáren apod.

Příklad 2

Ve 40 hm. dílech vody se rozpustí 18 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_8 , dále 10 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_{18-22} , 4 hm. dílu etylalkoholu. Do takto vzniklého roztoku se za stálého míchání, bez ohřevu předloží 5 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu. Po rozpuštění se postupně dává 2,5 hm. dílu terc. butanolu, 1,65 hm. dílu sodné soli isopropylestersulfátu kyseliny mistrové, 0,9 hm. dílu siřičitanu sodného bezvodého. Po rozpuštění pevných látek se do vzniklého objemu směsi kapaliny přidá 17,95 hm.

dílu vody. Získá se 100 hm. dílu dezinfekčního přípravku s detergentním účinkem, jehož pH činí 7, bod vzplanutí 81 °C. Přípravek je vhodný pro dezinfekční mytí, čištění a praní v domácnostech, školkách, jeslích, školách apod.

Příklad 3

V 15 hm. dílech vody se rozpustí 5,95 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_{15-18} , 6,5 hm. dílu isopropylalkoholu. Do takto vzniklého roztoku se za stálého míchání, bez ohřevu předloží 5 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu. Po rozpuštění se postupně dává 2,7 hm. dílu sodné soli butylestersulfátu kyseliny olejové, 0,5 hm. dílu siřičitanu sodného bezvodého. Po rozpuštění pevných látek se do vzniklého objemu směsi kapaliny přidá 63,35 hm. dílu vody. Získá se 100 hm. dílu dezinfekčního přípravku s detergentním účinkem, jehož pH činí 7, bod vzplanutí 82 °C. Přípravek je pro své široké spektrum biocidní a fungicidní účinnosti vhodný zejména pro zdravotnické dezinfekce nemocnic, sanitárních zařízení, lázní, dále i pro širší použití tam, kde vznikly nebo mohou vznikat ohniska infekcí a přenosných nosokomyálních nálezů a zánosů plísní.

Příklad 4

Ve 22 hm. dílech vody se rozpustí 8 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_{14-16} , 5,5 hm. dílu etylalkoholu, 1 hm. dílu terc. butanolu. Do takto vzniklého roztoku se za stálého míchání a bez ohřevu předloží 5 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu. Po rozpuštění se postupně dává 2 hm. dílu trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_{8-12} , 10 hm. dílu sodné soli etylestersulfátu kyseliny akrylové, 0,1 hm. dílu siřičitanu sodného bezvodého. Po rozpuštění pevných látek se do vzniklého objemu směsi kapaliny přidá 46,4 hm. dílu vody. Získá se 100 hm. dílu dezinfekčního přípravku s detergentním účinkem, jehož pH činí 7, bod vzplanutí 84 °C. Přípravek lze aplikovat tak, jak je uvedeno v příkladu č. 3.

Příklad 5

Ve 20 hm. dílech vody se rozpustí 2 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_8 , 2 hm. dílu alfaolefinsulfonanu sodného o C_{15-18} , 3,5 hm. dílu isopropylalkoholu, 2 hm. dílu terc. butanolu, 3 hm. dílu trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_{8-12} , 3 hm. dílu trietanolaminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_{15-18} , 4 hm. dílu sodné soli isopropylestersulfátu kyseliny olejové. Do takto vzniklého roztoku se za stálého míchání, bez ohřevu předloží 5 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu. Po jeho rozpuštění se postupně nadává 4 hm. dílu etylestersulfátu kyseliny akrylové, 0,4 hm. dílu siřičitanu sodného bezvodého. Po rozpuštění pevných látek se do vzniklého objemu směsi kapaliny přidá 51,1 hm. dílu vody. Získá se 100 hm. dílu dezinfekčního přípravku s detergentním účinkem jehož pH činí 7, bod vzplanutí 82 °C. Přípravek lze aplikovat tak, jak je uvedeno v příkladech č. 1 a 3.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

1. Způsob přípravy tekutých dezinfekčních prostředků s detergentním účinkem na bázi 2-benzyl-4-chlorfenolu vyznačený tím, že se nejprve v 3 až 8 hm. dílech vody rozpustí za míchání 0,06 až 5,6 hm. dílů alfaolefinsulfonátů sodných o C_8 až C_{22} a 1,0 až 1,3 hm. dílu alifatických alkoholů o C_2 až C_4 , po rozpuštění alfaolefinsulfonátu sodného a alespoň 0,8 hm. dílu alifatického alkoholu se přidá 1 hm. dílu 2-benzyl-4-chlorfenolu a 0,33 až 3,35 hm. dílu

sodných solí alkylestersulfátů nenasycených mastných kyselin o C_3 až C_{21} a nakonec, po rozpuštění předešlých složek, se přidá 0,02 až 1,2 hm. dílu sířičitanu sodného.

2. Způsob podle bodu 1 vyznačený tím, že se v časovém rozmezí po rozpuštění alfaolefinsulfonátu sodného a alifatického alkoholu a před přidáním sířičitanu sodného přidá 0,18 až 1,2 hm. dílu trietanoláminové soli kyseliny alfaolefinsulfonové o C_3 až C_{21} .